

Undersökning av betydande miljöpåverkan Vattentjänstplan 2024-2034 Sunne kommun

Diarienummer: KS/2023:83

Datum: 2024-02-28

Pauline Skogfeldt, utredare

Undersökning av betydande miljöpåverkan

En undersökning genomförs enligt 6 kap. 3 § Miljöbalken för att svara på frågan om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP). Undersökningen är en analys som leder fram till ställningstagandet om en strategisk miljöbedömning ska göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver tas fram för en plan eller ej. För en plan som kan antas innebära betydande miljöpåverkan skall en strategisk miljöbedömning göras och en MKB tas fram enligt 4 kap. 34 § Plan- och bygglagen (2010:900).

Checklistan ska också användas till att identifiera frågor som bör utredas vidare i planarbetet, trots att planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Då bedömningarna görs i ett tidigt skede i planarbetet kan de under planarbetets gång komma att ändras, i och med att ny kunskap kan tillkomma samt att inriktningen på planförslaget kan komma att ändras, vilket innebär att bedömningarna ska ses som preliminära.

Begrepp

| | |
|----------------------------------|---|
| Strategisk miljöbedömning | Processen för miljöbedömning- och konsekvensbeskrivningsarbetet |
| Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) | Skriftlig dokumentation av miljöbedömningen |
| Undersökning | Bedömning av om en plan behöver MKB eller ej |

Planens huvuddrag

I samband med en uppdatering av Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) tillkom krav på en kommunal vattentjänstplan. Syftet med planen är att tydliggöra kommunens långsiktiga plan gällande den allmänna VA-försörjningen. Vattentjänstplanen omfattar en analys av hela kommunens yta. För kommunen har en undersökning utförts gällande om miljö- och/eller hälsoskäl föreligger för att bygga ut allmänt VA, hur demografin ser ut samt analys av befolkningsprognosen. Planen innefattar även en analys av skyfalls påverkan på det allmänna VA och åtgärder för att minska skyfallens påverkan på systemet.

Kommunen ser inte, efter utredning och framtagandet av planen, ett behov av att utöka spill- och dricksvattennätet för befintlig bebyggelse utanför nuvarande verksamhetsområden inom de närmsta 10 åren.

Kommunens förslag till ställningstagande

Fastställande och genomförande av vattentjänstplanen bedöms inte medföra risk för betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning av planen behöver därmed inte genomföras och behov av att upprätta en särskild miljökonsekvensbeskrivning finns inte.

Lokalisering

Planen omfattar hela Sunne kommun, beläget i Värmlands län.

Platsens förutsättningar

Landskapet består av barrskogsklädda plataer och öppna och uppodlade dalgångar. Kommunens invånarantal har legat stabilt runt 13 000 personer de senaste åren och är utspritt på en areal på 1 448 kvadratkilometer. Befolkningen är koncentrerad till tätorterna i kommunen. Nästan 50 % av befolkningen bor i någon av tätorterna Sunne, Rottneros, Västra Ämtervik, Lysvik och Gräsmark. Kommunen har allmänt VA i samtliga tätorter samt Mallbacken, Bjälverud, Östra Ämtervik, Gettjärn, Klättenskolan och Bäckalund.

Nuvarande miljöbelastningar

I kommunen finns två vattensystem som drabbats av övergödningsproblematik: Björka älv med sjön Björken och Tolitaälven, vars tillrinningsområde delvis ligger i Sunne kommun. Det är främst fosforbelastning på grund av jordbruk men de belastas även av enskilda avlopp. I systemet Björka älv föreligger högst risk i de östra delarna där kommunen under de senaste åren byggt ut allmänt VA. I bedömningen för de områden med lägre risk anses att enskilda anläggningar med högre skyddsnivå är fullgott.

Kommunen har åtta vattenverk som tar sitt råvatten från grundvattenmagasin. Vissa av magasinerna har nyttjats i snart 100 år och en tillståndsprocess med tillhörande undersökningar av magasinerna är påbörjad. De har ännu inte visat att belastningen skulle vara negativ och tillgången till vatten har varit god även under torrare perioder.

Nollalternativ

Att inte genomföra planen skulle ha något negativa miljökonsekvenser då planen innefattar arbete med att minska skyfalls påverkan på VA-anläggningarna. Genom att minska påverkan från kraftiga regn är förhoppningen att minska antalet bräddningar av orenat spillvatten till recipient. Positiva effekter ses gällande planens påverkan på vattenskyddsområden, grundvattentillgång, ytvattenkvalitet, skred-/erosion och översvämningrisk, trafiksäkerhet och trygghet.

| Skyddade områden | | Påverkan | | | Kommentar |
|------------------|--|----------|-------|---------|--|
| | | Negativ | Ingen | Positiv | |
| 4 kap. MB | Riksintresse benämnt i 4 kapitlet i Miljöbalken? | | X | | |
| 3 kap. 6§ MB | Riksintresse för naturvård? | | X | | |
| 7 kap. 2–3§ MB | Nationalpark? | | X | | |
| 7 kap. 4–8§ MB | Naturresevat? | | X | | |
| 7 kap. 9§ MB | Kulturresevat? | | X | | |
| 7 kap. 10§ MB | Naturminnesområde? | | X | | |
| 7 kap. 11§ MB | Biotopskyddsområde? | | X | | |
| 7 kap. 12§ MB | Djur- och växtskyddsområde? | | X | | |
| 7 kap. 13–18§ MB | Strandskyddsområde? | | X | | |
| 7 kap. 19–20§ MB | Miljöskyddsområde? | | X | | |
| 7 kap. 21–22§ MB | Vattenskyddsområde? | | | X | <i>Kommunen kommer under perioden arbeta med att upprätta vattenskyddsområden för Gräsmark, Östra Ämtervik, Lysvik och revidering av föreskrifterna i Öjervik.</i> |
| 7 kap. 24§ MB | Interimistiska förbud? | | X | | |
| 7 kap. 27–29§ MB | Särskilt skyddade områden? (Natura 2000-områden, landskapsbildsskyddsområden, skyddsvärda objekt m.m) | | X | | |
| 7 kap. 3§ JB | Naturvårdsavtal? | | X | | |

| Materiella värden | Påverkan | | | Kommentar |
|--|----------|-------|---------|---|
| | Negativ | Ingen | Positiv | |
| Påverkan av nyttjande av ändliga naturresurser? (<i>jordbruk- och skogsbruk m.m</i>) | | X | | |
| Planens påverkan av vattenresurser? | | X | | |
| Planförslagets påverkan av energikrävande verksamhet? | | X | | |
| Planförslagets påverkan för alstrande av avfall? | | X | | |
| Planens påverkan av yt- eller grundvattenkvalitet? | | | X | <i>Arbetet med att minska skyfalls påverkan på VA-anläggningarna minskar antal bräddningar av orenat spillvatten till recipient.</i> |
| Planens påverkan av yt- eller grundvattennivå/tillgång? | | | X | <i>Planen innefattar arbetet med att söka tillstånd för kommunens vattenuttag för samtliga vattenverk. Det ger förhoppningsvis en mer detaljerad kunskap om magasinens status och ett kontrollerat uttag.</i> |
| Planens påverkan för infiltrations-, avrinnings- och dräneringsförhållanden? | | X | | |

| Risker för människors hälsa och miljö | Påverkan | | | Kommentar |
|---|----------|-------|---------|--|
| | Negativ | Ingen | Positiv | |
| Påverkas planområdet av skred-/erosion eller översvämningsrisk (som är beroende av klimatförändringar)? | | | X | <i>Genom att på ett bättre sätt ta hand om kraftiga regn och skyfall är förhoppningen att minska risken.</i> |
| Påverkas planområdet av närliggande miljöfarliga verksamheter? | | X | | |
| Innebär planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet? | | X | | |

| | | | | |
|---|--|---|---|---|
| <u>Påverkas planområdet av:</u> - Buller? - Ljus? - Lukt? - Damning? - Elektromagnetiska fält? - Vibrationer? - Luftföroreningar? | | X | | |
| <u>Påverkar planen omgivningen angående:</u> - Buller? - Ljus? - Lukt? - Damning? - Elektromagnetiska fält? - Vibrationer? - Luftföroreningar? | | X | | |
| Risk för höga radonhalter i planområdet? | | X | | |
| Påverkas trafiksäkerheten inom planområdet? | | | X | <i>Införandet av vattenskyddsområden kan innebära sänkt hastighet och innebära en högre trafiksäkerhet i vissa områden.</i> |
| Påverkar planen trafiksäkerheten utanför planområdet? | | X | | |
| Påverkas/påverkar planen av farliga transporter? | | X | | |
| Påverkas miljö kvalitetsnormer (MKN)? | | X | | |

| Naturvärden | Påverkan | | | Kommentar |
|--|----------|-------|---------|-----------|
| | Negativ | Ingen | Positiv | |
| Påverkar planen: Artskyddade och/eller rödlistade växt-, djur-, eller svamparter? | | X | | |
| Värdefulla fågelarter? | | X | | |
| Tysta miljöer? | | X | | |
| Värdefull biotop? (<i>exempelvis nyckelbiotop</i>) | | X | | |

| | | | | |
|--|--|---|--|--|
| Grönstruktur? (<i>exempelvis spridningskorridorer, befintliga hårdgjorda ytor kontra gröna ytor</i>) | | X | | |
| Blåstruktur? | | X | | |
| Större opåverkat område? | | X | | |
| Saknar planområdet ekosystemtjänster? | | X | | |

| Sociala värden | Påverkan | | | Kommentar |
|--|----------|-------|---------|---|
| | Negativ | Ingen | Positiv | |
| Påverkar planen möjligheten till rekreation- och friluftsliv? | | X | | |
| Påverkar planen de nationella hälso- och folkhälsomålen? | | X | | |
| Påverkar/bidrar planen till jämställdhet och jämlikhet? | | X | | |
| Närhet till grönområden eller park? (2 kap. 7§ PBL) | | X | | |
| Närhet till lämpliga platser för lek, motion och annan utvistelse? (2 kap. 7§ PBL) | | X | | |
| Påverkas planområdet av barriärer från omgivningen? | | X | | |
| Påverkas omgivningen av barriärer från planområdet? | | X | | |
| Påverkar/bidrar planen till trygghet? | | | X | <i>Planen bidrar till en ökad insikt i planeringen av kommunalt VA och därmed en ökad trygghet, speciellt ekonomisk, hos medborgarna.</i> |
| Påverkar planen tysta miljöer? | | X | | |

| Kulturvärden | Påverkan | | | Kommentar |
|---|----------|-------|---------|-----------|
| | Negativ | Ingen | Positiv | |
| Berörs planområdet av fornlämningar eller fornlämningsområden? | | X | | |
| Berörs planområdet av kulturhistorisk lämning? | | X | | |
| Berörs området av kulturhistoriskt värdefull byggnad eller miljö? | | X | | |
| Påverkar planen stads- eller landskapsbilden? | | X | | |
| Omfattas området av industriminne? | | X | | |
| Omfattas området av by- eller gårdsmiljö? | | X | | |